

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

203. An vota vitae Quadragesimalis Minorum, Redemptionis captivorum
Mercenariorum, non acceptandi Praelaturas extra Religione[m] Patrum
Societatis IESV, & Discalceatorum D. Augustini, & similia sint ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

capite: Ergo non deest hoc caput ita vniuersaliter intelligi, vt volebat Miranda. Hucusque Caramuel, qui etiam ad alias obiectiones contra suam sententiam morte solito acutissime respondet.

4. Sed opinioni viri doctissimi libenter adhererem si praxis non esset in contrarium, & sic quotidie videmus Regulares transeuntes ad aliam Religionem, si velint ante annum Nouitiatu profiteri, impetrare dispensationem à Summo Pontifice. Vnde & Vecchius in *praxi Nouit. disp. 15. dub. 1. num. 18.* obseruat Leonem X. concessisse Præuilegium viue vocis Prælati Ordinis Minorum, vt infra annum probationis possint admitti ad professionem Religiosos ad se transeuntes. Vnde sententiam Mirandæ quam Caramuel impugnat, docent communiter Doctores, quos plena manu citant & sequuntur Berdomus in *Consl. Reg. ref. 2. q. 17. n. 62.* & Sanchez in *Sum. lib. 5. c. 4. n. 12.* quod procedit, licet fiat transitus ab arctiori ad laxiorem, imò respectu eiusdem Religionis, vt si Cappucin transeant ad Zoccholantes strictioris obseruantie, imò & ad illos Dei familie.

RESOL. CC.

An bona Religiosi transeuntis ad aliam Religionem, vel Episcopatum pertineant ad primum, vel ad posterius Monasterium?

Et notatur ius succedendi Religioso competens, cum sit personale, transire cum eo ad Monasterium ad quod transferri, si est capax succedendi; Vnde inferitur legatum relictum sub conditione, quæ impleta est tempore secundæ professionis ad secundum Monasterium pertinere. Ex p. 3. tr. 2. Ref. 114.

1. Pertinere ad posterius Monasterium saltem quoad vsum fructu docet Emanuel Rodriq. in *add. ad sum. tom. 4. c. 53. n. 2.* & alij, sed Th. Sanch. in *sum. to. 2. lib. 7. c. 32. n. 8.* & alij penes ipsum, afferunt vniuersa bona priori Monasterio acquiritur ratione Religiosi remanere omnino apud illum, quando Religiosus transit ad aliud Monasterium, vel ad Episcopatum, & hanc sententiam probat ex multis rationibus. Vide etiam Faustum in *thes. Rel. 3. l. 5. q. 386. n. 3.*

2. Ego verò puto ad summum tali casu prius Monasterium teneri ad tribuendum Religioso transato sufficientia alimenta in Monasterio posteriori, & ita docet Suarez de *Rel. tom. 4. tr. 8. lib. 3. c. 14.* & Hieronymus Rodriguez in *comp. qq. Reg. ref. 123. n. 82.* maxime quando Monasterium est inops, vt vult Menoch. vol. 2. *conf. 193. n. 22.*

3. Nota tamen, quod rectè notat Villalob. in *sum. tom. 1. tr. 5. diff. 14. n. 3.* ius succedendi Religioso competens, cum sit personale, transire cum eo ad Monasterium, ad quod transferri, si est capax succedendi vnde inferit n. 4. legatum relictum sub conditione, quæ impleta est tempore secundæ professionis, ad secundum Monasterium pertinere.

RESOL. CCI.

An votum subditi de transeundo ad strictiorem Religionem possit Prælatus Regularis dispensare, non verò irritare. Ex p. 3. tr. 2. Ref. 91.

1. Respondet affirmatiuè Hieronymus Rodriguez *comp. qq. Regul. resol. 123. n. 80.* vbi sic ait Prælatus votum subditi de transeundo ad strictiorem Religionem potest dispensare, non verò irritare, quia id non est simpliciter votum Religionis, sed transitus vnius ad alteram Religionem, qui quidem

transitus ad arctiorem Religionem, non cadit sub potestate Prælati ad irritandum votum de illo emissum. Sic Rodriguez, & sic ego in facti contingencia consului, & ita etiam hanc sententiam docet Villalobos in *sum. to. 2. tr. 35. diff. 13. n. 19.* Suarez de *Rel. to. 3. l. 4. c. 6. n. 15.* Sanch. in *sum. tom. 1. lib. 4. c. 33. n. 2.* & alij.

RESOL. CCII.

An per renouatioe votoru Regulariu obtineatur remissio omnium peccatoru. Ex p. 4. tr. 4 & Misc. Ref. 180.

1. Hæc resolutio erit deuotis Religiosis multum plausibilis, & negatiuam sententiam docet Sanchez in *summo tom. 2. lib. 5. n. 5.* & Tabiena ver. Nouitius, in *fine*, & post illos Bartholomæus de Vecchis in *praxi Nouitiorum disp. 13. dub. 5. n. 7.* propterea quod opus primæ traditionis difficilium sit, & ex intiore voluntate procedens.

2. Sed his non obstantibus sententiam affirmatiuam refert & non improbat Sa ver. *Religio n. 7.* & nouissimè illam docet Paulus Layman in *Theol. mor. l. 4. tract. 5. c. 10. num. 2.* nam vota quæ in Religione eduntur, ideo afferunt plenam remissionem peccatorum, quia continent perfectam hominis traditionem erga Deum. Sed hæc traditio non semel, sed iterum fieri & renouari potest, ergo etiam remissio peccatorum iteratò acquiritur, & ideo Villalobos in *sum. tom. 2. tr. 35. diff. 26. n. 2.* sic ait. *Parece me que se puede creer piamente, que todas las vezes que el Religioso se acuerda que hizo profession, y se alegra dello con tal afecto que si no uoiera profesado profesari de nueno, que Dios nuestro Señor le perdona todas las penas de los pecados o casi todas por este acto tan heroico y por lo menos por grandissima parte dellas, y por lo qual algunos deuotos religiosos usan reytarar entre si la profession quando veen que otros la hazen.* Ita ille. Ad argumentum verò, quod Sanchez adducit, respondet Layman, fieri posse vt renouatio votorum maiore animi constantia, & determinatione ad Dei obsequium fiat, quam prima traditio facta fuerat. Adde quòd cum hæc sint accidentalia, non nocent. Verum ego puto non esse recedendum ab opinione negatiua.

RESOL. CCIII.

An vota vitæ Quadragesimalis Minimorum, Redemptionis Captiuorum Mercenariorum: non acceptandis Prælatus extra Religionem Patrum Societatis Iesu, & Discalceatorum D. Augustini, & similia sint dispensabilia saltem per Generalem?

Idem dicendum est de quocumque statu Religioso habente votum aliquod ex peculiari ratione talis status præter vota communia, quod Prælatus Religionis non potest dispensare, irritare, aut commutare. Ex p. 6. tract. 8. & Misc. 3. Ref. 34.

1. Affirmatiuè videtur respondendum per ea quæ indiuidualiter tenet Miranda in *Manuali Prælatorum, tom. 1. question. 9. art. 6. conclus. 1.* & 3. vbi expressè docet in supradictis votis vitæ Quadragesimalis, & c. posse Generalem dispensare, quod etiam probat ex loco Concilij Tridentini *session. 25. capit. 1.* Vbi agens de votorum Regularium custodia, & obseruantia differentiam atque distinctionem facit, inter supradicta tria Religionis essentialia, & substantialia vota (obedientiam nempe, paupertatem, & castitatem) & alia cuiuslibet Regulæ & Ordinis peculiaria vota, & præcepta (respectiue) pertinentia ad supradictorum obseruantiam, nec non ad communem

Quamuis nõ plene sup. hoc ne prætermittas tamen legere supra in Ref. 28. adstrina & responsiones Pontificis circa hoc, & ex illis deducere potes

quod sup.
hac quæst. &
libet, lege
etiam alias
Ref. eius an-
not.

communem vitam, victum, atque vestitum. Et tandem verba faciens de tribus votis in prædictis, compertum esse dicit, quod ea, quæ ad substantiam regularis vitæ pertinent, non possunt per Superiores relaxari, cuius & rationem reddens, inquit, *Etenim si illa, quæ bases sunt, & fundamenta totius regularis discipline, exactè non fuerint conservata, & custodita, totum statim corrumpat adificium necesse est.* Ex quibus Concilij verbis; sic colligo argumentum: Omnia, quæ non sunt de substantia regularis vitæ, de mente Concilij, ex causa per Superiores possunt relaxari, atque in eis dispensari: sed observantiæ, quæ sunt secundi generis (de quibus supra diximus) utrumque essentielles, & obligatoriæ sunt, suosque professores ad peccatum obligent, non tamen sunt de essentia, & substantia regularis vitæ, siquidem sine ipsis aliæ Religiones reperiri possunt: Ergo observantiæ prædictæ ex causa, & in casibus particularibus, Superiorum subsunt dispensationi.

2. Sed his non obstantibus negativæ sententiæ ego adhareo, quia in prædictis votis, & materia ipsa, & actus votentis sunt omnino extra Superioris dominium, cum iuxta constitutiones à Pontifice approbatas dicta vota sint annexa ei statuto Religioso. Ergo regulantur iuxta tria substantialia vota, & accessorium sequitur naturam principalis. Adde quod distinguenda sunt vota peculiariter uniuscuiusque Religionis à regulis, & præceptis obligantibus sub mortali: est enim inter hæc duo maxima differentia, quamvis ambo ex regula, & ex voto oriri videantur: nam & vota peculiariter secundum regulam fiunt, & præcepta regulæ aliquo modo includunt votum obedientiæ; est nihilominus differentia, quod licet regula ordinet, & votum fiat, tamen immediatè non oritur obligatio ex regula, sed ex voto, ut in Religione Minorum regula ordinat fieri quartum votum abstinendi à carnibus, factum autem voto comedere carnes est sacrilegium immediatè oppositum voto: è contrariò verò, si sola regula immediatè obligat ad eandem abstinenciam v. g. etiam si obliget sub mortali (ut quidam de Carthusianis dicunt) non est obligatio voti, neque excedit obligationem præcepti humani Ecclesiastici: quia votum obedientiæ quod illa lex supponit, obligat immediatè ad servandam vnamquamque regulam, ut supra dixi; sed vnaquæque regula obligat iuxta sensum & virtutem suam.

Sup. hoc ma-
gis late in
Ref. seq.

3. Dicendum est igitur prædicta vota in titulo Resolutionis posita non posse per Generalem dispensari, irritari, aut commutari: & ita nostram sententiam tenet Bordonus in *Consiliis Regularium resol. 14. num. 24. Portel verb. Voti irritatio, n. 68. Tamburinus de iure Abbatum, tom. 3. disp. 4. q. 8. c. 2. dub. 32. num. 7. Palaus tom. 3. tract. 1. §. disp. 2. punct. 8. num. 5. Layman lib. 4. tract. 4. cap. 7. n. 6. assert. 5. in fine;* quibus omnibus adde sapientissimum Suarez de *Relig. tom. 4. lib. 2. c. 12. à num. 28. vbi tandem n. 19. sic ait, Sequitur præterea ex dicta resolutione, idem dicendum esse de quocumque statu Religioso habente votum aliquod ex peculiari ratione talis status, præter tria vota communia, nam tale votum indispensabile est per Prælatos Religionis, propter rationes factas, quæ generaliter procedunt ex natura status religiosi, & conditione talis voti, & ideo punctum hoc non referuimus in peculiarem tractatum de Societate, quia de se commune est. Ita ego censco de Monialibus Sanctæ Clare, quoad votum clausuræ, non enim possunt in illo dispensare prælati minores, quia non possunt votum illud, vel obligationem eius auferre. Idem est de voto non comedendi carnes, quod Religiosi Minimi emittunt: nam, per eorum Superiores tolli, seu dispensari non potest ob eandem rationes. Nec refert*

quod Prælati possint aliquando dare licentiam egrediendi, aut comedendi, & c. nam supposito voto, hoc tantum fieri poterit vel interpretando casum esse talerem, in quo votum non obliget, quod non est dispensare, ut in tract. de voto lib. 6. cap. 5. dixi, vel liberando materiam voti, quia nimirum in ipso voto emittendo, vel expresse, vel secundum regulam includitur conditio non faciendi hoc, vel illud, nisi approbante, vel ordinante. Si perire: tunc enim dum ipse ordinat, vel dat facultatem, non dispensat, sed facit ut cesset materia voti. Hac autem integra manente, indispensable esse existimo talia vota per inferiores Prælatos, etiam per Episcopos, quia ex vi status, cui sunt annexa, sunt alterius Ordinis, & habent quasi peculiarem modum conservationis, ut explicatum est. Huicque Suarez.

RESOL. CCIV.

An Carthusiani, secluso scandalo, extra morbum possint comedere carnes sine peccato mortali: Ex p. 3. u. 2. Resolut. 39.

§. 1. **N**egativè respondeo cum Navarro *conf. 5. 1. de Regularibus, n. 6. Vasquez in p. 2. tom. 1. disp. 162. c. 4. n. 16. Salas de leg. disp. 11. sect. 2. n. 7. & aliis, quia licet non teneantur abstinere à carnibus ratione voti, tenentur ad hoc ratione statuti, & consuetudinis sub mortali obligantibus.*

2. Non reticeam tamen aliquos docere contrariam sententiam, quam probabilem putare videtur Emanuel Sa *ver. Religio, n. 58. vbi sic asserit: Carthusianos teneri vesci carnes, si aliter non possint morbo liberari, quidam autem, alij negant. Ego dixim teneri si non possint aliter vivere. Sunt & qui affirmant non peccare illos mortaliter, si carnes vescantur extra morbum, si absit scandalum, non enim ex voto tenentur abstinere, sed ex consuetudine. Ita ille. Sed tu tene primam sententiam.*

RESOL. CCV.

An Carthusiani in articulo mortis teneantur edere carnes? Et an peccet Medicus, aut alius minister, qui Carthusiano agrotanti, & infirmitate præberet cibos aliquos ex carnibus? Ex p. 5. u. 3. Ref. 136.

§. 1. **A**liqui negativè respondent, afferentes in extrema necessitate ab intrinseco non teneri Carthusianos edere carnes, licet in secreto & sine scandalo vesci possent. Probatur, quia ille in tali casu naturaliter moritur ex morbo, cuius ipse non est causa, nec ipse censetur se occidere, sed tantum non prolongare vitam comedendo carnes: non tenetur autem quis prolongare vitam omnibus modis possibilibus, ergo. Secundò, quia non tantum pro virtute, sed etiam pro virtutis augmento potest quis exponere periculo vitam corporis, & augetur Carthusiano virtus abstinentiæ abstinendo in tali casu, & crescit bonum totius Religionis, & si in tali necessitate id liceret, sequeretur dissolutio Religionis & traheretur idem ad minores necessitates, & ita docet ex Victoria, Ledesma, & aliis, Thomas Sanchez in *opusc. tom. 2. lib. 5. cap. 1. dub. 34. n. 6. qui tamen n. 7. addit posse illos in tali necessitate edere, si velint carnes, quia non habent votum non edendi, nec statutum obligans ad penam: at poterant puniri pena statuti. Sic Sanchez, licet Valq. disp. 162. in par. 2. quem sequitur Iacobus Granadus etiam in p. 2. cent. 7. tr. 3. p. 1. disp. 8. sect. 5. n. 7. contendant legè seu consuetudinem*